

- אחד המחבלים נוטרל בידי אזרח חמוש שהיה במקום, ומחבל נוסף נורה בידי כוחות ימ"מ ושב"כ לאחר שהצליח להימלט מהזירה לכפר סמוך. אנשי מקצוע שבחנו את הקלטות המצלמות במעגל הסגור של תחנת הדלק מעידים כי מדובר **בתוקפים שעברו אימון מקצועי ואשר מיומנים בהפעלת נשק חם**.
- שני המחבלים, מונהג שחאדה (25) וחאלד סבאח (24), תושבי הכפר הסמוך עורף, כבר ריצו בעבר עונשי מאסר קצרים בישראל, בגין יידוי אבנים ויצור מטעני חבלה ב-2020. בוועדה מיוחדת של הכנסת, אמר נציג הביטחוניסטים כי **לו היו קבועים בחוק עונשי מאסר מינימליים בנוסף לעונשים המרביים הקבועים בחוק הישראלי, שני המחבלים היו עדיין יושבים בכלא ולא היו מבצעים את הפיגוע**.

ארבעת הישראלים שנרצחו בפיגוע עלי בידי שני מחבלים פלסטינים: אלישע אנטמן (17), נחמן מורדוף (17), הראל מסעוד (21) ועופר פיירמן (64) (באדיבות המשפחות)

ב-3 ביולי פתח צה"ל במבצע בעצימות בינונית בג'נין כנגד תשתיות הטרור בעקבות עלייה משמעותית בפיגועים שיצאו מהאזור. נשמעו קריאות לפתוח במבצע מסוג זה, במקום המשך המבצעים הכירורגיים בעקבות ידיעות מודיעיניות. תקיפות אוויריות מדוייקות, האופייניות לחזית בעזה אך חריגות ללוחמה בטרור ביהודה ושומרון, היו מכת הפתיחה של המבצע, וכוחות קרקע לקחו את ההובלה מנקודה זו והלאה. לפחות 7 מחבלים נהרגו עד כה.

המתיחות גוברת באיו"ש בעקבות רציחתם של 4 ישראלים, והקהילה הבינלאומית נוקטת מוסר כפול בהתייחסה להרחבת יישובים יהודיים לעומת יישובים פלסטיניים ובתגובתה לאירועי עלי ולהתפרעויות יהודים בכפרים הפלסטינים | בלינקן אינו רואה כל הסכם עם איראן בעתיד הנראה לעין | איראן ממחרת להביע את תמיכתה בפוטין לאחר ההתקוממות הצבאית הכושלת | ביקורו של נתניהו לסין עשוי להיות איתות לווינגטון

יהודה ושומרון: מתיחות גואה

המתיחות הגואה באיו"ש: ארבעה יהודים נרצחו בידי מחבלים פלסטינים; חיילי צה"ל מבצעים פעילות סיכול טרור תחת אש כבדה; קריאות למבצע צבאי רחב היקף בצפון השומרון; הרחבתה של ההתיישבות היהודית נתקלת בגינויים בינלאומיים לעומת היעדר תגובה נוכח פעילות דומה מצד הפלסטינים; מקבלי החלטות בכירים בישראל וראשי מערכת הביטחון מגנים את המתפרעים היהודים

הפיגוע בעלי והתגובה

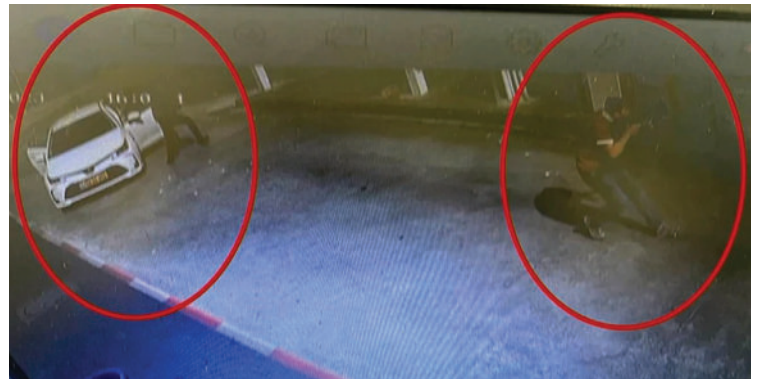
- המצב ביהודה ושומרון **הסלים באופן דרמטי** במחצית השנייה של יוני. זאת על אף שבבחינת המצב בהשוואה לשנים קודמות, הוא אינו חריג. **השימוש הגובר בנשק בלתי חוקי ובמטענים מאולתרים מצד פעילי טרור פלסטינים מהווה גורם חדש ומאתגר במיוחד** במשוואה הישראלית-פלסטינית, ומקשה עוד יותר על שמירת הביטחון באזור. זאת בנוסף לעלייה משמעותית באזור בתקריות יידוי אבנים, זריקת בקבוקי תבערה, פיגועי ירי ודריסה ופיגועים נוספים.
- ב-20 ביוני, ביצעו שני מחבלים פלסטינים **פיגוע ירי נגד אזרחים שישבו במסעדה בתחנת דלק בסמוך ליישוב עלי**. תחנת הדלק ידועה בדו-הקיום שהיא מקדמת בין התושבים היהודים והפלסטינים המקומיים, המגיעים למקום לתדלק את רכביהם ולבקר במסעדת החומס שבתחנה. הקהילה עצמה מארחת עשרות עובדי בניין פלסטינים מידי יום.
- המחבלים פתחו בירי ללא אבחנה לעבר אנשים שישבו באותה עת במסעדה או שתדלקו את רכבם והרגו ארבעה תושבים ישראלים בני האזור, ובכללם נערים: אלישע אנטמן (17), נחמן מורדוף (17), הראל מסעוד (21) ועופר פיירמן (64). ארבעה נוספים נפצעו בתקרית.

זירת הפיגוע בתחנת הדלק ליד היישוב עלי (צילום: נדב גולדשטיין | TPS)

רגע נטרול המחבל השני בכפר טובאס לשם נמלט, כפי שתועד במצלמת הטלוויזיה במעגל סגור

שני המחבלים הפלסטינים כפי שתועדו במצלמות הטלוויזיה במעגל סגור בתחנת הדלק עלי

הסלמה במצב הבטחוני באיו"ש: עלייה של 211% בפיגועים מצד פלסטינים

• בדיון של וועדת משנה מיוחדת של הכנסת על הבטיחות בצירים באיו"ש, שנערכה ב-27 ביוני, הציגו נציגי צה"ל והמשטרה נתונים על עלייתו של הטרור הפלסטיני מאז תחילת 2023 לעומת אותה התקופה אשתקד:

53 פיגועים במחצית הראשונה של 2022 לעומת **167** פיגועים באותה התקופה ב-2023 – סך הפיגועים מצד מחבלים פלסטיניים בצירים הראשיים 90,60 ו-443 החוצים את איו"ש, עלייה של 211%.

59 פיגועי טרור נגד אזרחים;

108 פיגועי טרור נגד כוחות צה"ל;

1,628 תקריות שבהם מעורבים תושבים מקומיים פלסטינים בלתי חמושים - כולל 1,369 תקריות של יידוויי אבנים, 174 תקריות של השלכת בקבוקי תבערה ו-85 תקריות עם מטענים מאולתרים;

157 אירועי חיכוך;

25 מקרים של אירועי חבלה בשטחים חקלאיים ביישובים יהודיים.

1,140 החרמות רכבים שהיו מעורבים בעבירות חמורות מאז נובמבר 2022.

• על פי דיווחים, צה"ל והשב"כ **סיכלו למעלה מ-400 פיגועים חמורים – זאת רק מתחילת 2023**, כולל 300 פיגועי ירי, חטיפות ופיגועי התאבדות.

• תושבי איו"ש היהודים השמיעו מחאות חריפות כנגד **תחושת היעדר הביטחון באזור**, ועל שיקולי הסיכון שעליהם לעשות כשעליהם לצאת מתוך תחומי הישוב לצירים באזור, והם מדווחים על הירידה ביכולתם לנהל כראוי חיי שגרה. כמו כן, הם מדווחים על חוסר בטיחות חמור בכבישים בשל הנהיגה הפרועה של נהגים פלסטינים, ועל איומים הנקראים לעברם מתוך מכוניות חולפות בנוסף ליידוויי האבנים, השלכת בקבוקי התבערה ופיגועי הירי התכופים בצירים.

ישראלים מתכנסים להפגין אחדות ותמיכה בתחנת הדלק עלי למחרת הפיגוע. מראה מאחד מחורי הירי בחלון מסעדת "חומס אליהו" (צילום: אור יששכר | הביטחוניסטים)

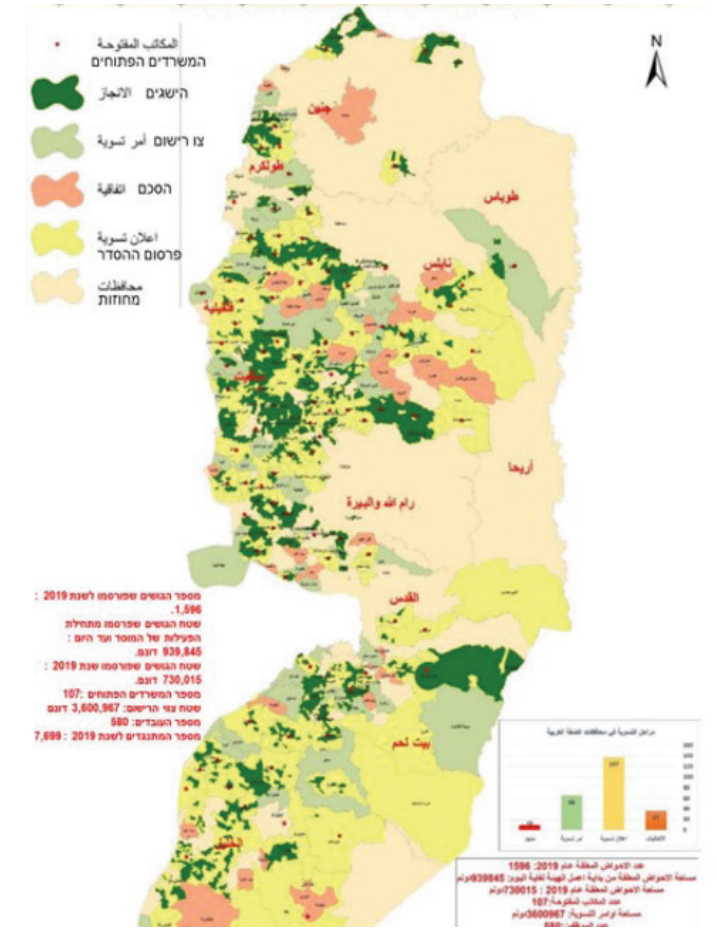

שני המחבלים מהכפר עורף, מוהנד שחאדה (25) וחאלד סבאח (24)

אחד המחבלים, שחאדה, עם סיום לימודיו באוניברסיטת נג'אח, עם צעיף ירוק המעיד על השתייכותו לאגודת הסטודנטים כותלה אסלאמיה, המזוהה עם חמאס

שנכתב על-ידי משרד נציג האיחוד בגדה המערבית, בעזה ואונר"א קרא "לתוכנית האירופאית לשיתוף פעולה לפיתוח שטח C", המתייחס לתוכניות לאחד בין שטחי A, B, ו-C "אשכול של תוכנית אב לאשכול".

תוכנית פיאה להשתלטות על שטחי C כפי שהותוותה במסמך של הרשות הפלסטינית משנת 2019 (דו"ח משרד המודיעין הישראלי: "המערכה הפלסטינית על שטחי C")

מבנים פלסטיניים בלתי חוקיים בשטחי C במימון חלקי של האיחוד האירופי (צילום: עמותת רגבים)

הרחבת הישובים היהודיים זוכה לגינויים בין-לאומיים בעוד הרחבת השטחים הפלסטינים מנגד זוכה להתעלמות ואף למימון

• בתגובה לפיגוע בעלי, שר האוצר בצלאל סמוטריץ' – בתיאום עם ראש הממשלה נתניהו ועם שר הביטחון גלנט – אישר את בנייתן של עוד 1,000 יחידות דיור באזור הסמוך למקום הפיגוע. מדיניות זו תואמת את משנתם של המפלגות הרואות בתגובה כזו מענה הולם לפיגועים, שהמניע העיקרי מאחוריהם היא גירושם של התושבים היהודיים מתוך שטחי איו"ש. לפיכך, מהלך של הרחבת ההתיישבות מעגנת הלכה למעשה את הנוכחות היהודית באזור.

• סך האישורים לבנייה באיו"ש רשם שיאים חדשים בשליש הראשון של השנה, עם למעלה מ-13,000 יחידות דיור שאושרו רק מאז ינואר – שיא של יותר מפי שניים מאותה התקופה ב-2020. בנוסף, אישרה הממשלה מסלול מהיר לאישורי בנייה באזור, הכולל רק שני שלבים לעומת שישה שלבי אישור בתהליך המלא, וכן ביטלה את הצורך לקבל את אישור משרד הביטחון עבור כל שלב ושלב.

יש לציין כי העלייה במתן אישורי הבנייה באזור הינה חלק ממדיניותה המוצהרת של הממשלה וסוכמה בין הליכוד למפלגות הקואליציה כחלק מההסכמים הקואליציוניים.

• לעומת הבנייה המאושרת, הוקמו גם מאחזים יהודיים בלתי חוקיים. אולם לעומת 4,382 מבנים במאחזים יהודיים בלתי חוקיים, נכון לאפריל אשתקד, מונה הבנייה הפלסטינית הבלתי חוקית, המתבצעת כחלק מהמדיניות הגלויה של הרשות הפלסטינית להשתלטות על שטחי C, לא פחות מ-81,317 מבנים בסך הכל, שהוקמו ללא פיקוח וללא שליטה מצד הרשות או מצד ישראל – מתוך אלו הוקמו בתוך שנה אחת בלבד למעלה מ-5,000 מבנים בלתי חוקיים בשטחי C, תוך הפרה בוטה של הסכמי אוסלו – מספר המשתווה לסך כל המבנים הבלתי חוקיים היהודים שהוקמו בכל 20 השנים האחרונות (מקור: עמותת רגבים).

• הרשות הפלסטינית שמה בראש סדר העדיפויות שלה – כמתואר בבירור בתוכניתה "המערכה על שטחי C" – "לממש את המשימה הלאומית הפלסטינית [כולל] את רוב שטחי הגדה המערבית תחת ריבונות פלסטינית" ו"לחתור לזירוז קץ הכיבוש באמצעות...קביעת עובדות בשטח" (תוכנית פיאה).

• ועם זאת, מצד הקהילה הבין-לאומית נשמעים גינויים אך רק כנגד פרויקטים יהודיים מאושרים, בעת שהקהילה מתעלמת כליל מהתיישבות פלסטינית בלתי חוקית. האו"ם גינה את "תוכניות ההתיישבות בגדה המערבית הכבושה", בשל היותן "מכשול לאפשרות להגיע לפתרון בר-קיימא של שתי מדינות, ולשלום צודק, מתמשך ומקיף". יתרה על כן, ב-28 ביוני קרא האו"ם לממשלת ישראל "לחדול לאלתר ולחלוטין מכל פעילות התיישבותית". זאת לצד גינויים ממשרד החוץ האמריקאי ומשירות החוץ של האיחוד האירופי.

• לא זו בלבד שהמאחזים הבלתי חוקיים הפלסטיניים הללו לא זוכים לגינוי, אלא הם אף זוכים למימון חלקי, כפי שמשקף בהחלטת האיחוד האירופי לתרום למעלה מ-500 מיליון יורו עד כה לפרויקט זה. כוונות אלו להגברת התמיכה עבור הפלסטינים בשטחי C כחלק מתוכניות לכינונה של מדינה פלסטינית עתידית הוכרזו כבר במסמך שפרסם האיחוד ב-2011 בשם "שטח C והקמת מדינה פלסטינית" – תוכניות שקים האיחוד גם ב-2013 וב-2015, כמו גם במסמך האסטרטגיה המשותפת של האיחוד האירופי (EJS) התומך במדינה פלסטינית מ-2017, ובמסמך EJS מ-2021-2024. ביוני 2022, מסמך חשאי,

ניסיונות שיגור טילים מאיו"ש הינם סימני אזהרה למקבלי ההחלטות בישראל

• אירוע חריג של שיגור טילים מג'נין אל עבר קהילות יהודיות במועצה האזורית גלבוע התרחש בבוקר ה-26 ביוני. שיגורי נפל אלו – אחד מהטילים נפל מספר מטרים ממקום השיגור והשני נפל במרחק של 80 מטרים – **הינם אינדיקציה לכוונותיהם של הארגונים הפלסטינים החמושים לפתח יכולות שיגור טילים באיו"ש בנוסף ליכולות המתקדמות של חמאס והג'יהאד האיסלמי בעזה**. במהלך מבצע "מגן וחץ", אישר ראש השב"כ כי צה"ל עצר חוליית שיגור באזור מחנה הפליטים ג'נין.

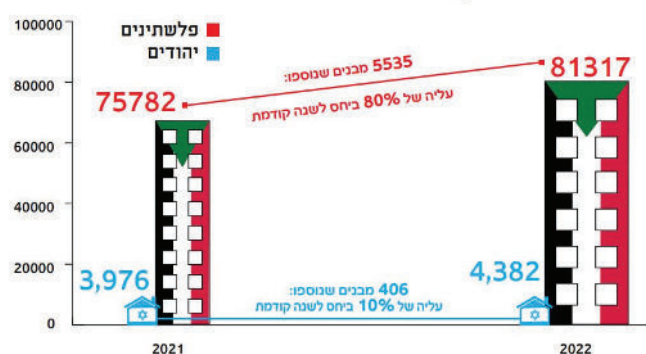
• פעולות סיכול טרור מתמשכות של צה"ל הינם כוח מרכזי מאחורי בלימתן של **ניסיונות אלו מלהבשיל ליכולות שיגור טילים רחבות-היקף נוסח עזה**. על פי ביקורת שנשמעה מפי גורמים צבאיים, לאחר ההתנתקות מעזה ב-2005 ומהלך "עזה ויריחו תחילה" ב-1994 כחלק מהסכמי אוסלו – הריק שנוצר הצית תהליך שבו **ניסיונות שיגור ראשוניים וחובבניים**, כמו זו שראינו החודש בג'נין, **הפכו במרוצת הזמן לאיום אסטרטגי של ממש** של טילים בעלי טווחים ארוכים ובינוניים המכסים את רוב שטחה של ישראל.

• ההתנתקות מצפון שומרון ב-2005 לא הביאה לתוצאה הבינארית כפי שקרה בעזה, מכיוון שצה"ל שימר את יכולותיו לפעול בתוך שטח הערים. עם זאת, העדרם של ישובים יהודיים באזור, והימנעותו של צה"ל מלסכל באופן החלטי תשתיות טרור באזור עד למבצע "שובר גלים" – היוו גורם מרכזי להיווצרות רשת חממות טרור באזור ולהפיכת ג'נין לעיר מקלט לגופי טרור.

ממשלת ישראל אישרה עוד 1,000 יחידות דיור בסמוך למקום הפיגוע בעלי, מה שמביא את מספרם הכולל של יחידות דיור מאושרות ביהודה ושומרון לשיא של 13,000 בתוך שלוש שנה בלבד (היישוב היהודי עלי | Shutterstock.com)

בניה בלתי חוקית בשטחי C אפריל 2021 - אפריל 2022

גידול במספר המבנים הבלתי חוקיים הפלסטיניים לעומת ישראלים בשטחי C בין אפריל 2021 לאפריל 2022 – פלסטינים בנו יותר מבנים בלתי חוקיים בתוך שנה מאשר בנו ישראלים בתוך 20 שנה (מתוך: "מלחמת ההתשה", רגבים)

פעילות סיכול טרור של כוחות צה"ל בג'נין: אתגר גדל של פעילות בסביבה מבצעית עוינת

• במספר פעולות לסיכול טרור בג'נין, שמטרתן מעצרים של תאי טרור המתכננים לבצע פיגועים בעתיד הקרוב, נתקלים כוחות צה"ל בשימוש הולך וגובר במטענים מאולתרים ובאש חיה מצד חמושים פלסטינים מקומיים, שהביאו לפציעתם של כמה חיילים [פרטים נוספים בפרק "המוניטור" בסוף המסמך]

• ב-21 ביוני תקף מזל"ט ישראלי מסוג "זיק" מכונית שהיו בה שלושה חמושים פלסטינים שפתחו באש לעבר חיילים ישראלים במחסום בג'לאמה (נפת ג'נין). שלושת החמושים, שכבר בצעו מספר פיגועי ירי בעבר, היו בדרכם לבצע פיגוע נוסף. שלושתם נהרגו כתוצאה מהחיסול הממוקד, שבוצע לראשונה ביהודה ושומרון מאז 2006. הג'יהאד האיסלמי הפלסטיני (גא"פ) מסר כי שניים מהם היו חברי הארגון, כאשר אחד מהם היה מפקד בגדודי ג'נין, ואילו השלישי זוהה כחבר בגדודי חללי אל-אקצא. דובר צה"ל תא"ל דני אגרי אמר כי השלושה היו פעילי חמאס והג'יהאד האיסלמי, וכינה את הפעולה "לא סיכול ממוקד כי אם הסרת איום", מכיוון שצה"ל זיהה "אמצעי, כוונה וירי".

תיעוד שהפיצה חמאס של שיגור הרקטה הכושל מג'נין לעבר ערי ישראל

קריאות לפעולה רחבת-היקף בג'נין

בשנים האחרונות, ובייחוד מאז תחילתו של מבצע "שובר גלים" במרץ 2022, מתעדיף צה"ל פעילות של סיכול ממוקד על פני מבצעים רחבי היקף על מנת לטפל בפעילות טרור פלסטינית באזורי B ו-A באיו"ש.

בעזה, הגישה הבינארית שישראל אימצה בהתנתקות ב-2005 הובילה להפרדה פיזית שהגבילה את יכולתו של צה"ל לנהל פעילות סיכול טרור למבצעים רחבי היקף או לתקיפות אוויריות מוגבלות בלבד, שאין בכוחן לטפל באופן מלא בבניית כוח בתוך שטחים אורבניים צפופים. באיו"ש יחידות מובחרות של צה"ל, משטרת ישראל והשב"כ מנהלות פעילות שגרתית למעצר או לחיסול מחבלים ולהחרמת תשתיות טרור כגון נשקים בלתי חוקיים, ציוד ייצור מטענים, תחמושת וכדומה.

אולם הוכח שהסיכולים ממוקדים מוגבלים על-ידי "תקרת זכוכית" שכן הגל הגואה של פיגועים מתוכננים גובר על היכולת לסכל כל אחד מהם בנפרד ועל כן מצריך טיפול עומק מקיף. מאז תחילתה של 2023, נרצחו 29 ישראלים בידי מפגעים שהגיעו מאיו"ש. זאת חרף מאות הסיכולים המוצלחים של פיגועים מתוכננים, הריגתם של למעלה מ-150 מחבלים ומעצרים של מאות נוספים מאז תחילת 2022.

בשל כך, גוברות הקריאות לפתוח בפעולה צבאית נרחבת באזור צפון השומרון, ובייחוד באזור ג'נין, במטרה לסכל יכולות ותשתיות טרור, במקום גיחות מעצרים והחרמות הציוד הפרטניות. מעל לכל, על פעולה כזו להשיב לישראל את יכולת ההרתעה שלה, נוכח הדור החדש של צעירים פלסטינים שגדלו מבלי להיות עדים לעוצמתו של צה"ל, כפי שבה לידי ביטוי במבצע "חומת מגן" בשנים 2002-2005.

יש להשלים את פעילות המודיעין והסיכולים הממוקדים בחיכוך מתמשך עם מתכנני פיגועים בתוך ריכוזיהם, וכן בפריסה נוספת של מחסומים ונקודות ביקורת ובהגדלת משמעותית של מצבת כוח האדם המיועד לפעילויות אלו.

לבסוף, יש לערוך בחינה מחודשת של המדיניות הנוכחית של מדינת ישראל, לפיה קיימת הפרדה בין תשתיות המחבלים לגורמים התומכים בהם – בראשותם הרשות הפלסטינית. ישראל אינה גובה תג מחיר מהרשות, הממשיכה לממן קצבאות למחבלים, להבטיח תמריץ כספי נדיב לכל מחבל, ולהסית את הנוער הפלסטיני באמצעות חומרי לימוד בעלי תכנים אנטישמיים ואנטי-ציוניים. ישראל נמנעת עד כה מביקורת או צעדים נגד הרשות הפלסטינית, מתוך החשש לקריסת הרשות או לפגיעה בשיתוף הפעולה הבטחוני שלה עם ישראל – מדיניות אשר באופן חד-משמעי לא הביאה את הרשות לחזק את שיתוף הפעולה שלה עם ישראל או לשקול מחדש את מדיניות עידוד הטרור שלה.

מעבר לכך, על ישראל להפעיל לחץ על הקהילה הבין-לאומית, ובעיקר על ארה"ב לתמוך במדיניות נוקשה ואסרטיבית יותר נגד הרשות הפלסטינית על מנת להביאה לשנות את מדיניותה ולהפחית את המתיחות ואת הטרור.

אלימות מצד קבוצות של תושבים יהודיים והמוסר הכפול של הקהילה הבין-לאומית

בעקבות הפיגוע בעלי, התפרעו קבוצות של צעירים יהודיים בכפרים ערביים כגון תורמוס עיא, שם הציתו 15 בתים וכ-20 רכבים, ובאום צפא, שגם שם הוצתו מספר בתים ורכבים. נרשמו גם תקריות של התנגשויות אלימות בין צעירים יהודים לפלסטינים.

בניגוד למדיניות הרשות הפלסטינית המאדירה מחבלים

(כפי שניתן לראות בעמוד הטוויטר של תנועת הפת"ח, בהצהרות פומביות של אבו מאזן, ובאתרים הרשמיים של רשויות מקומיות פלסטיניות), ביצע צה"ל מספר מעצרים של מתפרעים יהודים ואף סייע לתושבים פלסטינים לטפל בנזקים שנגרמו.

ראשי מערכת הביטחון של ישראל אף פרסמו הודעה משותפת ובה הם מגנים מעשים אלו. הרמטכ"ל, ראש השב"כ ומפכ"ל המשטרה אמרו כי "המתקפות הללו נוגדות כל ערך מוסרי ויהודי והן גם טרור לאומני לכל דבר, ואנו מחויבים להילחם בהן. כוחות הביטחון פועלים אל מול אותם פורעים... אלימות זו מגבירה טרור פלסטיני, פוגעת במדינת ישראל, ובלגיטימציה הבינלאומית של כוחות הביטחון להיאבק בטרור הפלסטיני, ומסיטה את כוחות הביטחון ממשימתם המרכזית נגד הטרור הפלסטיני".

נשיא המדינה, ראש הממשלה, שר הביטחון וגורמים מובילים מהאופוזיציה גינו את הפגיעות באופן שאינו משתמע לשתי פנים.

התגובה מצד הקהילה הבינלאומית כיוונה את אור הזרקורים אל התקריות האלימות הללו, אולם נמנעו מלהפציר בפלסטינים לזנוח את השימוש בטרור. רוב התגובות מקרב הקהילה התעלמו מהרצח בעלי או שמהן השתמע כי הוונדליזם והנזק לרכוש הן מעשים שווי ערך לרצח בעלי ומהווים תגובה בלתי הולמת מצד הישראלים לטרור הפלסטיני המתמשך בכבישים ורצח אזרחים ישראלים חפים מפשע.

האוי"ם גינה "כל מעשה אלימות נגד אזרחים" ולמעשה שם בסל אחד הן את הרצח בעלי והן את התגובה לרצח, והוסיף הצהרה מטעה שלפיה פעילותה של ישראל בג'נין "גרמה למותם של שבעה פלסטינים", ולא של פעילי טרור כפי שאכן קרה. האוי"ם בחר להתעלם מההצתות המתמשכות של רכוש ושטחים חקלאיים ישראלים וכן מהמתקפות המתמשכות על רכבים ישראלים בכבישים מצד הפלסטינים, בעידודן הגלוי של הרשויות הפלסטיניות. במקום זאת, בחר הארגון להתמקד במעשיהם של קומץ ישראלים שלבסוף אף נעצרו בידי הרשויות הישראליות ויובאו לדין.

האיו"ם האירופי גינה באופן שווה לכאורה את שני המקרים, והתייחס לאזור כאל שטח "ישראל-פלסטיני", חרף היעדר ההכרה במדינה פלסטינית מצד רוב המדינות החברות באיו"ם. שגריר ארה"ב לישראל השמיע את דאגתו העמוקה בנוגע ל"מותם ולפציעתם של אזרחים בגדה המערבית ב-48 השעות האחרונות". שגרירות בחרין בחרה לגנות בחריפות את "אלימות המתנחלים" בעוד היא מתעלמת כליל מהרצח בעלי.

הרמטכ"ל הרצי הלוי, מפכ"ל המשטרה יעקב שבתאי וראש השב"כ רון בר פרסמו מכתב משותף חריג המגנה אלימות מצד קבוצות יהודיות בערים הפלסטיניות

סין, דאג נתניהו למנוע משבר דיפלומטי עם וושינגטון, ועל פי הדיווחים תואם הביקור עם הבית הלבן כבר מהחודש שעבר. כמו כן, עדכן נתניהו עצמו באופן פרטי על דבר הביקור במהלך פגישה עם משלחת חברי קונגרס דו-מפלגתית. משרדו של נתניהו אישר ב-27 ביוני לעיתון "מקור ראשון" את הידיעה על ביקורו המתוכנן והדגיש כי "שיתוף הפעולה הביטחוני והמודיעיני בין ארה"ב וישראל נמצא בשיא של כל הזמנים", והדגיש ש"ארה"ב תמיד תהיה בעלת הברית החיונית של ישראל, שאין לה תחליף".

- במהלך הדיונים המסווגים של וועדת החוץ והביטחון של הכנסת ב-13 ביוני, על פי דיווחים מאתר "וואלה חדשות", אמר נתניהו כי המעורבות הגוברת של סין במזרח התיכון היא התפתחות חיובית מבחינתה של ישראל, מכיוון שהיא מחייבת את ארה"ב להגביר גם כן את מעורבותה באזור. משרדו של נתניהו סירב להגיב לדברים. גורם ישראלי בכיר אמר ל"חדשות וואלה" כי "זה יהיה ביקור רגיל ושגרתי לחלוטין ולא מדובר באיתות או מסר מדיני לאף אחד".

- מספר פוליטיקאים וכן מומחי ביטחון השמיעו ביקורת וחששות בנוגע למהלך, וכינו אותו שיקול מוטעה נוכח המתיחות שכבר שוררת ביחסים בין ממשלת נתניהו לממשל בידן. זאת לאור העובדה כי נתניהו טרם קיבל הזמנה רשמית לביקור בבית הלבן מאז שחזר לתפקידו כראש ממשלה.

- הדברים מגיעים על רקע המעורבות הגוברת באזור של סין, הממצבת את עצמה כמחליפה של ארה"ב במזרח התיכון. בין הגילויים הבולטים למגמה זו הינם הצלחתה של בייג'ינג בגישור הפיוס בין ערב הסעודית לאיראן, והשותפות האסטרטגית של המעצמה עם הרשות הפלסטינית לאחר ביקורו לאחרונה של יו"ר הרשות אבו מאזן בסין.

ה"כמעט" התקוממות ברוסיה: ההשלכות במזרח התיכון

- בעקבות בלימתו של מהלך מצד מפקד "כוח וגנר", יבגני פריגוז'ין, שבו איים על רוסיה בהתקוממות צבאית באמצעות השתלטות על העיר הרוסית רוסטוב על הדון, ותחילת התנועה של כוחותיו אל עבר מוסקבה במטרה המוצהרת של סילוק ההנהגה הצבאית – ניתן ללמוד מספר דברים בנוגע לצירי הבריתות במזרח התיכון.

- נשיא איראן, איברהים ראסי, מיהר להכריז על תמיכתה איראן בנשיא פוטין. בשיחת טלפון שנערכה ביום של ההתקוממות לכאורה, הביע ראסי את תמיכתו המלאה בהנהגה הרוסית – הצהרה שעלתה על הצהרתו של שר החוץ האיראני לפיה אירועים אלו הינם עניין פנימי של רוסיה.

- מנהיגי העולם הערבי גם הם הקפידו להביע את תמיכתם החד-משמעית בקרמלין. יורש העצר הסעודי, מוחמד בן סלמאן שוחח עם הנשיא פוטין ב-27 ביוני, והביע "הקלה" מצד ערב הסעודית נוכח הצלחתה של רוסיה לכלום את ההסלמה, ואיחל בשם הממלכה את "המשך בטחונה ויציבותה של רוסיה" (מתוך התקשורת הסעודית).

הצתת כלי רכב ודירות בכפר הפלסטיני תורמוס עיא על-ידי קבוצות פורעים יהודים כנקמה על הפיגוע בעלי (פורסם בחדשות מאקו ללא קרדיט)

Israel/Palestine : Statement by the High Representative Josep Borrell on the recent escalation of violence

23.06.2023 EEAS Press Team

The EU is deeply concerned by the recent escalation of violence in the occupied Palestinian territory, leading to appalling numbers of Palestinian and Israeli victims.

Recalling the EU's firm condemnation of the attack by two Palestinians near the settlement of Eli on 20 June, in which four Israelis were killed and more were injured, **we equally condemn** attacks by Israeli settlers against Palestinian civilians in the occupied West Bank.

הודעת האיחוד האירופי המגנה באותה מידה את הפגיעה ברכוש שגרמו פורעים יהודים בכפרים פלסטיניים כנקמה על הפיגוע בעלי, ואת הפיגוע עצמו, שבו נרצחו ארבעה ישראלים ובהם גם נערים, ומכנה את האזור "ישראל ופלסטין" למרות אי ההכרה במדינה פלסטינית מצד רוב המדינות החברות באיחוד האירופי

בלינק: אין הסכם עם איראן בעתיד הנראה לעין

- מזכיר המדינה האמריקאי, אנתוני בלינקן, הצהיר ב-28 ביוני כי אין באופק הסכם גרעין חדש עם איראן, חרף השמועות לגבי "הבנות בלתי רשמיות" הצפויות עם איראן. "לא צפוי הסכם בקרוב", אמר בלינקן למועצה ליחסי חוץ. "בין אם איראן בוחרת בעצמה לנקוט צעדים, או שמא יותר נכון לומר – לא לנקוט צעדים – שיחריפו עוד יותר את המתיחות, לא רק איתנו אלא אף עם מדינות אחרות – נותר רק לראות ממעשיה".

התחרות הבין-מעצמתית במזרח התיכון: רוסיה וסין מנסות להיכנס לנעליה של ארה"ב

ביקורו המתוכנן של נתניהו בסין לא נועד לשמש כאיתות לווינגטון, אך יש לראותו דרך הפריזמה הבאה:

- ראש הממשלה נתניהו הודיע כי השיב בחיוב להזמנה לבקר בסין לאחר תקופת החגים. לאור שותפותה האסטרטגית של ישראל עם ארה"ב ויחסיה המורכבים של ארה"ב עם

חברי ממשלה וחברי כנסת הן מהקואליציה והן מהאופוזיציה השמיעו את התנגדותם לשימוש זה בצה"ל ככלי שרת במחלוקת הציבורית בישראל, בציינם כי צבא העם הוא מזירת השבט של החברה הישראלית. בין אלו המשמיעים קריאה זו הינם הנשיא הרצוג, ראש הממשלה נתניהו, שר הביטחון גלנט, מנהיגי אופוזיציה כמו יאיר לפיד ובני גנץ, וכן דמויות בולטות מפיקוד צה"ל כמו הרמטכ"ל הרצי הלוי, מפקד חיל האוויר האלוף תומר בר ואחרים.

מספר מכתבים שנחתמו ברובם בידי מילואימניקים, המאיימים לסרב להתייצב לצווי גיוס, נמצאים בלב מחלוקת ציבורית חריפה.

• **איום הסרבנות: סכנה ממשית לעמידותה הצבאית של ישראל**

- כחלק מתנועת המחאה המתמשכת נגד ממשלת ישראל וכוונתו של הרוב בכנסת לחוקק שינויים מרחיקי לכת בנוגע ליחסים שבין הרשות השופטת לרשות המחוקקת, המכונה "הרפורמה המשפטית", איימו זרמים מסוימים בתנועה כי יסרבו להתייצב לגיוס או יפסיקו את התנדבותם לשירות המילואים. מטרתם הייתה לאלץ את הממשלה לוותר על החקיקה – נושא שנוי במחלוקת בישראל מאז ינואר השנה.

המוניטור

המחצית השנייה של יוני 2023 במספרים

פיגועי טרור

נפגעים ישראלים

ארבעה הרוגים – פיגוע ירי

ארבעה אזרחים פצועים – פיגוע ירי

שמונה קצינים וחייילים פצועים – פעילות סיכול טרור

בפרטים

*אילוסטרציה

דובר צה"ל פרסם אילוסטרציה של כלי הטיס הבלתי מאויש ההתקפי, שנטרל חוליה של שלושה מחבלים פלסטינים, המזוהים עם חמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני, לאחר שביצע שורה של פיגועי ירי

- **ה-19 ביוני | חוסאן (אזור בית לחם) -** צעיר פלסטיני השליך בקבוק תבערה לעבר כוחות הביטחון באזור בית לחם. כוחות הביטחון אבטחו כביש באזור לאחר רצף פעולות טרור בכביש שהתרחשו כנגד יהודים בתקופה האחרונה. באותו מקרה צולמו פלסטינים נוספים זורקים פצצות אש לעבר כוחותינו. הכוחות הישראלים הגיבו באמצעות רימוני גז על מנת לפזר את ההתקהלות.

כוחות צה"ל פועלים בג'נין תחת אש כבדה ב-19 ביוני (צילום: חדשות מהשטח בטלגרם t.me/Yediotnews)

- **ה-20 ביוני | תחנת הדלק בסמוך ליישוב עלי -** מחבלים פלסטינים המזוהים עם חמאס רצחו ארבעה ישראלים ופצעו ארבעה אחרים בתחנת דלק. על פי החקירה הראשונית של הצבא, מכונית ובה שני חמושים נסעה לתחנת הדלק והחלה לירות ברובי סער לעבר יושבי מסעדת 'חומס אליהו'. לאחר מכן, עברו לירות על נהגים ששהו בתחנת הדלק עצמה. אחד המחבלים נהרג במקום על ידי אזרח חמוש, והשני נמלט אך לבסוף נתפס ונהרג.

- **ה-24 ביוני | מחסום קלנדיה (צפונית לירושלים) -** מאבטח ישראלי נורה על ידי מחבל פלסטיני שפתח באש לעבר כוחות ביטחון ישראליים, שאיישו את מחסום קלנדיה מצפון לירושלים. על פי משטרת ישראל, הצטייד המחבל ברובה סער וניגש למחסום בסביבות השעה 02:40 לפנות בוקר, שם פתח בירי חי לעבר הכוחות. המחבל נהרג והמאבטח נפצע קל.

• **ה-19 ביוני** – כוחות הביטחון נכנסו לג'נין כדי לעצור שני מבוקשים פלסטינים המעורבים בטרור נגד יהודים. במהלך הפשיטה הושלכו על כוחות הביטחון כמויות חריגות של מטעני חבלה, ונערכו חילופי אש כבדים בין כוחותינו לחמושים מקומיים. כתוצאה מחילופי האש והשלכת מטעני החבלה נפצעו 8 חיילים. חמישה פלסטינים, רובם מחבלים שירו בחיילי צה"ל וכן נער בן 15, נהרגו כתוצאה מירי צה"ל בתגובה להתקפה. באופן חריג הוזעק מסוק לפנות את החיילים הפצועים, וכמו כן, באופן חריג מסוק קרב היה מעורב בפגיעה במחבלים הפלסטינים.

• **ה-21 ביוני | גילאמה (אזור ג'נין) - מזל"ט ישראלי תקף** מכונית שבה היו שלושה מחבלים פלסטינים המזוהים עם חמאס והגיהאד האיסלאמי הפלסטיני שפתחו באש לעבר חיילים, בתקיפה ראשונה מסוגה ביהודה ושומרון מאז 2006.

עסקאות טכנולוגיה ונשק

• **ה-14 ביוני | הסכם למכירת טילי חץ 3 בין גרמניה לישראל** – גרמניה אישרה מימון לעסקת נשק גדולה בהיקף של 4.3 מיליארד דולר לרכישת מערכות הגנה אוויריות "חץ 3" מישראל. גרמניה צפויה לסגור את העסקה עד סוף 2023, כחלק מתוכניות החימוש שלה על רקע הסלמתן של האיומים הביטחוניים ברחבי אירופה, וכן פרוץ המלחמה של רוסיה נגד אוקראינה. על פי סוכנות רויטרס, עלותה של העסקה חורגת בכמיליארד דולר מההיקף המתוכנן. את המשא ומתן מובילות מהצד הישראלי חברת רפאל והתעשייה האווירית לצד יחידת המפא"ת "חומה" במשרד הביטחון. קנצלר שולץ השמיע מספר הצהרות אשתקד, בהם התחייב להפוך את גרמניה "לצבא הקבוע הגדול באירופה", בצעד שיהיה "נקודת מפנה" בהיסטוריה הצבאית של המדינה.

חגים

• **ה-27 ביוני | עיד אל-אדחא – חג הקורבן** – חג המצוין על-ידי ערבים ישראלים ודרוזים.

הביטחוניסטים | idsf.org.il

צרו קשר: elie@idsf.org.il

נשמח לספק חומרי מחקר נוספים ולערוך תדרכים פנים אל פנים לגבי הניתוחים והדיווחים לעיל, או לגבי כל חומר אחר הקשור לפעילותנו. צרו קשר לקבלת מידע נוסף.

